

M. TREPŠE, U kavani. Zagreb, Moderna galerija

Jadrana (*Jesen*, oko 1935; *Rim kraj Zagreba*, 1937; *Timjera*, oko 1937). U tim se djelima gubi zatvorenost punoga oblika, ali ostaje određena »zaleđenost« dojma. Tek poslije 1937. nastupa izvjesno »omekšanje« oblika, a slikom prevladavaju površine ustreptale boje (*Ribari*, oko 1943; *Stari maslinik*, oko 1950).

U svojemu ranijem razdoblju bio je avangardist. Poslije u njegovim djelima prevladava virtuoznost tehnike no, s vremenom, pod utjecajem svojega dugogodišnjega scenografskog rada — češće se priklanja dekorativnosti. No i u razdoblju popuštanja tragalačke znatiželje nastaju ostvarenja visoke umjetničke razine (*Veliki dol*, 1933; *Harmonikaš*, 1936; *Prijatelj iz Kazališne kavane*, oko 1955). Samostalno je izlagao u Zagrebu (1930, 1932 — s V. Branišom, 1933, 1936, 1937, 1939, 1942, 1962), gdje mu je posthumna izložba priređena 1969. a retrospektivna 1975.

LIT.: Lj. Babić, Umjetnost kod Hrvata, Zagreb 1943. — M. Peić, Marijan Trepše, Republika, 1965, 2—3. — B. Gagro, Slikarstvo Proljetnog salona 1916—1928, ŽU, 1966, 2. — V. Novak Oštrić, Marijan Trepše (katalog), Zagreb 1969. — Z. Rus, Usnuli avangardist, Kolo, 1969, 5. — G. Quien, Marijan Trepše — retrospektivna izložba (katalog), Zagreb 1975. — V. Maleković, Ekspresionizam i hrvatsko slikarstvo (katalog), Zagreb 1980. — Isti, Kubizam i hrvatsko slikarstvo (katalog), Zagreb 1987. — G. G. Gamudin, Hrvatsko slikarstvo XX. stoljeća, I. Zagreb 1987.

TREŠČEROVAC, selo nedaleko od Ozlja. Uz Kupu na uzvisini nalazi se jednostavan jednokatni dvorac. U treščerovačkome polju otkrivena je prapov. nekropola kulture žarnih polja; grobne žare, keramičko posuđe i brončani predmeti datiraju nekropolu u kasno brončano doba.

LIT.: J. Śmic, Arheološki podaci Karlovca i okoline, u zborniku: Karlovac 1579-1979, Karlovac 1979.

TRG, selo kraj Ozlja na Kupi. U ambijentu s još donedavno očuvanim starinskim seoskim drvenim kućama (brvnarama) nalazi se gotička kapela Svih svetih (od 1334. spominje se kao župna crkva »omnium sanctorum de Foro«), barokizirana potkraj XVIII. st. Uz brod je četverokutno svetište s romanički oblikovanim prozorom, pokraj svetišta je sakristija, uz glavno pročelje zvonik. Iz doba baroka su oltari, slike i propovjedaonica.

LIT.: E. Laszowski, Grad Ozalj i njegova okolina, Zagreb 1929, str. 21–24. — A. Horvat, Presjek razvoja umjetnosti u karlovačkom Pokuplju, Zbornik gradskog muzeja Karlovac, I, Karlovac 1964, str. 27, 38. — Selo Trg kod Ozlja, Beograd 1969. — A. Ht.

TRIBANJ, selo pod Velebitom u *SZ* Dalmaciji. Sastoji se od nekoliko zaselaka. U Tribnju-Mandalini je gotička crkvica Sv. Magdalene. U Tribnju-Šibuljinama pravosl. parohijska crkva i crkva Sv. Trojice (u njima su ikone iz XVII — XIX. st.).

TRICK, Nikola, slikar (Virovitica, 23. VIII. 1926 — 10. X. 1984). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1951. Specijalni tečaj slikarstva završio 1953 (D. Tiljak). Bio je lik. pedagog u Virovitici (do 1960). U početku gustim namazima boje slika ciklus *Krošnje*. Poslije toga radi portrete i pejzaže, osobito motive iz stare Virovitice. Samostalno je izlagao u Virovitici (1960, 1961, 1963, 1964, 1975, 1984) i Zagrebu (1963). Monografska izložba priređena mu je u Osijeku 1987/88.

LIT.: M. Špoljar, Nikola Trick (katalog), Virovitica 1984. — O. Švajcer, Nikola Trick, Osijek 1987.
O. Šr.

TRIFUNIĆ, obitelj dalm. graditelja i klesara (XVI. i XVII. st.). Od njezinih se članova ističu *Ivan*, koji 1566. zajedno s Ivanom Stijovićem gradi klaustar franjevačkoga samostana u Zadru; *Petar*, koji u XVI. st. radi na kapeli gl. oltara zadarske crkve Sv. Šimuna te *Miho*, koji u XVII. st. radi na crkvi Sv. Lovre u Šibeniku i na župnoj crkvi u Betini.

LIT.: Horvat - Matejčić - Prijatelj, Barok.

TRIFUN KOTORANIN, zlatar (Kotor, ? — poslije 1498). Prvi put se spominje 1450. u Kotoru; bio zet i vjerojatno učenik kotorskoga zlatara Antuna Izaha. Od 1473. nekoliko godina boravio u Moskvi gdje je radio predmete od plemenita metala za ruskoga kneza Ivana Vasiljeviča. U Kotoru su očuvana dva njegova rada, oba u katedrali Sv. Tripuna: srebrni križ gotičkih oblika (spominje se u jednoj ispravi iz 1473) i relikvijar u obliku ruke od pozlaćena srebra, urešen rozetama i reljefnim poprsjem Krista (potpisan 1483).

LIT.: R. Kovijanić, Trifun Kotorski, moskovski zlatar, Glasnik Etnografskog muzeja u Cetinju (Cetinje), 1964, 4.

TRILJ, naselje uz rijeku Cetinu na *J* rubu Sinjskoga polja. Nastaje na raskrižju rim. cesta prema Naroni i Bosni. Na uzvisini Gardun bio je rim. *Tilurium.* Pronađen je dio trofeja, spomenika podignuta nakon pobjede nad Delmatima, s prikazom pokorenih Ilira. Kaštel se spominje u VI. st., a zbog strateške važnosti njime se koriste Mlečani još krajem XVII. st. U rijeci je otkriven natpis koji obilježava popravak mosta (*Pons Tiluri*) za cara Marka Aurelija 184, te votivna ara sa starog rim. mosta s imenom rijeke Hippus (Cetina). Na mjesnome groblju pronađen zlatni nakit izrađen u tehnici granulacije te zlatnik cara Konstantina V. Kopronima iz VIII. st. O trajanju naselja svjedoči više srednjovj. nekropola (Groblje, Latinčeve kuće, tvornica »Cetinka«). Na obronku brda Borinovac, na lijevoj obali Cetine, istraženo je kasnosrednjovj. groblje sa stećcima.

LIT.: Lj. Karaman, Zlatni nalaz na Trilju nedaleko Sinja, VjAHD, 1921. — S. Gunjača, Topografska pitanja na teritoriju stare cetinske županije s ekskurzima o ubikaciji Setovije i Tilurijuma, Split 1937. — M. Abramić, O predstavama Ilira na antiknim spomenicima, Časopis za zgodovino in narodopisje (Maribor), 1937. — S. Gunjača, Još jedan nalaz starohrvatskog nakita u Trilju, HZ, 1948. — Isti, Nov prinos ubikaciji Tiluriuma, VjAHD, 1950. — Isti, Ispravci i dopune starijoj hrvatskoj historiji, II, Zagreb 1975, str. 8—18. — M. Zaninović, Vojni značaj Tilurija u antici, u knjizi: Cetinska krajina od prethistorije do dolaska Turaka, 8, Split 1984. — N. Cambi, Gardunski trofej, ibid. V. K.

TRNSKI, Velimir, slikar (Donja Velika, 24. I. 1947). Diplomirao na Akademiji u Zagrebu 1971 (Lj. Ivančić) i specijalizirao grafiku na Rietveld akademiji u Amsterdamu. Slika senzualne ženske likove i konje pod jakim utjecajem bečke secesije (*Renesansne dame*, 1985; *Eiffelov toranj u Dugom Selu*, 1990; *Čekajući*, 1994). — Samostalno izlagao u Dugome Selu, Zagrebu, Budvi, Sv. Stefanu, Koprivnici, Beču, Parizu, Bruxellesu, Klagenfurtu, Hagu i dr.

LIT.: P. Thuillant, Trnski, Pariz 1988. — J. Depolo, Velimir Trnski (katalog), Koprivnica 1994.

TROGIR, grad na Z strani Kaštelanskoga zaljeva. Pov. jezgra naselja nalazi se na otočiću u uskome kanalu između kopna i otoka Čiova. U blizini arheol. nalazi iz starijega kamenog doba. Na okolnim brdima koja uokviruju plodno polje nalazila su se utvrđena naselja, gradine iz $\leftarrow$ II. i $\leftarrow$ I. tisućljeća. Područje današnjega grada nastanjeno je već u prapovijesti, kada je vjerojatno određen njegov elipsasti oblik.

U II. st. spominje se *Tragurion*, naselje grč. kolonista iz Isse (Visa), koji ga ograđuju zidinama (ostaci djelomično istraženi) prilagođujući se vjerojatno zatečenim prilikama. Gradski je prostor bio organiziran po ortogonalnoj, pravilnoj mreži kao i prostor polja na kopnu, što se još nazire u parcelaciji. Pred zvonikom katedrale nađen je žrtvenik božice Here, što govori o kontinuitetu kultnoga mjesta na gradskome trgu. Iz grčkoga razdoblja potječe natpis — psefizma (čuva se u samostanu Sv. Nikole). Dvije vrijedne grč. umjetnine nađene su u zbirkama plemićkih kuća pa njihovo trogirsko podrijetlo nije sigurno: u Cipikovoj palači reljef što prikazuje ženu pri radu (sada u Muzeju grada Trogira), a u palači Statilić reljef s likom božanstva Kairosa (čuva se u zbirci samostana Sv. Nikole).

Rim. *Tragurium* spominje više ant. izvora, a Plinije Stariji piše da je grad (oppidum) čuven po kamenu. U kamenolomu na padinama obližnjega brda Sutilije nađeni su nedovršeni ant. stupovi i kapiteli te dva žrtvenika posvećena Heraklu. — Rim. se grad razvija unutar zidina, a u polju na svojim posjedima rim. kolonisti grade gospodarska zdanja. Na kopnu pokraj raskršća uz bunar Dobrić nalazila se nekropola. Otkriveni su mnogi nalazi iz rim. vremena: deseci natpisa, uglavnom sepulkralnih, miljokazi, urne,

TROGIR 362

ostaci ant. foruma.

ranokršćanskih crkava (katedrala, samostanska crkva Sv. Ivana Krstitelja; temelji crkve Sv. Dujma nađeni su ispod sadašnje samostanske crkve Sv. Nikole; na crkvi Sv. Barbare - Sv. Martina ugrađeni su ranokršć. ulomci; kasnoant. sarkofazi nađeni su uz ruševine crkve Sv. Marije). Ranokršć. ulomaka ima i drugdje u gradu, a grobljanska bazilika s nekropolom nalazila se na kopnu (položaj Travarica).

U ranome srednjem vijeku održao se život unutar kasnoant. zidina, pa u XI. st. oživljava graditeljska aktivnost. Iz toga su doba ostaci šesterolisne kupolne crkve Sv. Marije od Trga; na mjestu njezina atrija, u sadašnjoj crkvi Sv. Sebastijana, ispod tornja gradskoga sata otkopana su tri sarkofaga. Crkva Sv. Martina (Sv. Barbare) trobrodna je bazilika a datira se u XI. st.; natpis na ostatku oltarne pregrade spominje donatoricu Dobricu. Ranosrednjovjekovnih crkvica ima i u okolici; na Čiovu je Gospa »pokraj mora«; na kopnu u polju nalaze se u ruševinama ostaci Sv. Danijela (Sudaniel). – Mnogobrojni kameni ulomci s pleternim ukrasima izloženi su u lapidariju Muzeja grada Trogira.

Tijekom XIII-XIV. st. podižu se nove zidine koje slijede crtu antičkih, no mjestimice se njihova linija odmiče tako da je srednjovj. grad ponegdje za jedan blok kuća širi od antičkoga. Postupno u XIV - XV. st. zidine obuhvaćaju i težačko predgrađe zvano Pasike na Z dijelu otočića. Srednjovj. zidine i kule očuvane su djelomično u J dijelu grada; iz XIV. st. je poligonalna kula, naknadno uklopljena u tvrđavu Kamerlengo. - Veći dio današnjih kuća u pov. jezgri nastaje tijekom XII-XIII. st.; očuvani su mnogobrojni romanički, srpasto završeni okviri vrata i prozora. - Izvorni romanički oblik očuvala je jednobrodna crkva Sv. Ivana Krstitelja uz koju

sarkofazi, stupovi i kapiteli. Od kipova je najljepši onaj što prikazuje i Sv. Ivan (trobrodna bazilika s polukružnim apsidama i otvorenim pred-Bakha (Arheološki muzej u Splitu). Uz glavni trg, na JZ strani nalaze se vorjem) počinje se graditi oko 1200; u funkciji je već u XIII. st. (u njoj je 1242. pokopan Vilim, unuk kralja Bele III), no ona se i dalje gradi do XV. Većina crkava u gradu, polju i okolici nastala je na mjestu st. Glavno obilježje katedrali daje romanički stil u kojemu je majstor Radovan zajedno sa svojim suradnicima i nastavljačima isklesao monumentalni glavni portal, najvažnije ostvarenje romaničke skulpture u nas. Radovanu bliskoj radionici mogu se pripisati ciborij i propovjedaonica u unutrašnjosti katedrale. Iznad ciborija pridodani su kipovi »Navještenja«, djelo majstora Mavra iz XIV. st. Sarkofag s likom Sv. Ivana (XIV. st.), rad mlet, radionice de Sanctisa iz 1348, prenesen je iz starije kapele u renesansnu. Gotičkoga su stila svodovi što ih 40-ih godina XV. st. zidaju trogirski i mlet. majstori: M. Radoj, Stjepan, M. Gruato, N. Račić. Gruato i Račić su 1438-46. dodali katedrali kapelu Sv. Jerolima. Nakon 1446. sazidana je sakristija s prelomljenim gotičkim svodom. U gotičkome je stilu izvedena rozeta na zap. fasadi. Gotički je stil obilježio prvi i drugi kat zvonika katedrale, uz koje se vežu imena majstora M. Gojkovića i Stjepana. - Crkva dominikanskoga samostana Sv. Dominika podiže se u XIV. st. u gotičkome stilu kao propovjednička dvoranska crkva. Na portalu crkve je reljef Majke Božje s Djetetom, Bl. Augustina Kažotića, njegove sestre Bitkule i Sv. Magdalene, a djelo su mlet. kipara N. Dentea zvanoga Cervo (oko 1372). Uz samostan je klaustar iz XV. st. -Dominikanski samostan s crkvom Sv. Križa na otoku Čiovu također je podignut u gotičkome slogu tijekom prve pol. XV. st. - Gotički stil s kraja XIII, XIV. i prve pol. XV. st. raspoznaje se i na mnogim trogirskim kućama i palačama u graditeljskoj zamisli (sve su češća dvorišta, zgrade su prostranije), u tipologiji otvora, profilacija, vijenaca te u bogatijoj kiparskoj opremi, poglavito grbova. Gotičkome stilu pripada i stubište Gradske vijećnice.

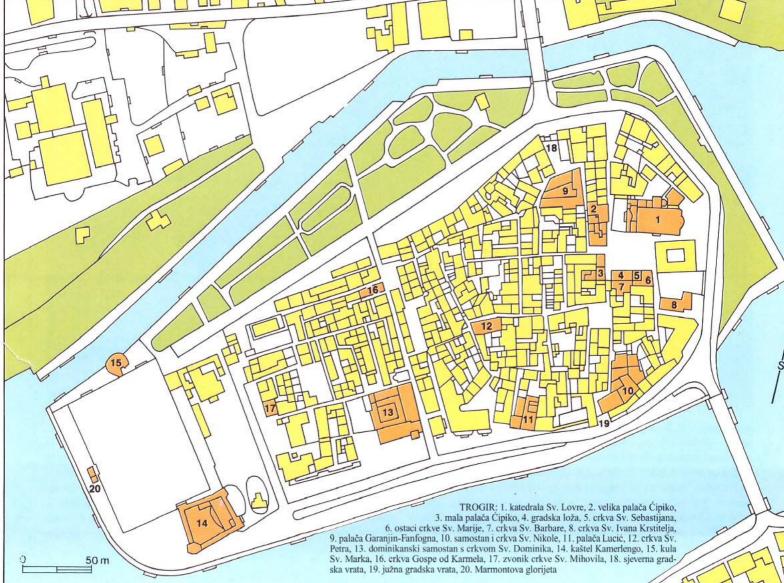
Iz romaničkoga je razdoblja ostala očuvana slika »Majke Božje s se nalazio muški benediktinski samostan. Katedrala Sv. Lovre – nazvana Djetetom« (Umjetnička zbirka samostana Sv. Nikole); kasnoj romanici Tijekom novoga vijeka urbana matrica određena u srednjemu vijeku nije se bitnije mijenjala, a dograđivan je samo obrambeni sustav. Nakon 1420. mlet. vlasti grade na JZ rubu grada kaštel za vojnu posadu, nazvan Kamerlengo, uklopivši u nj već postojeće zidine i poligonalnu kulu; konzultiran je bio inženjer Lorenzo Pinzino, radove je vodio protomagister M. Radoj. Tijekom XV. st. na SZ rubu grada podiže se kružna kula Sv. Marka. U XVII. st., za Kandijskih ratova, na S i I strani podižu se bastioni (porušeni, kao i najveći dio trogirskih zidina, tijekom prvih desetljeća XIX. st.). Od XV. st. trogirsko se predgrađe sve više širi preko mosta na susjedni otok Čiovo, što komunalne vlasti pokušavaju zaustaviti.

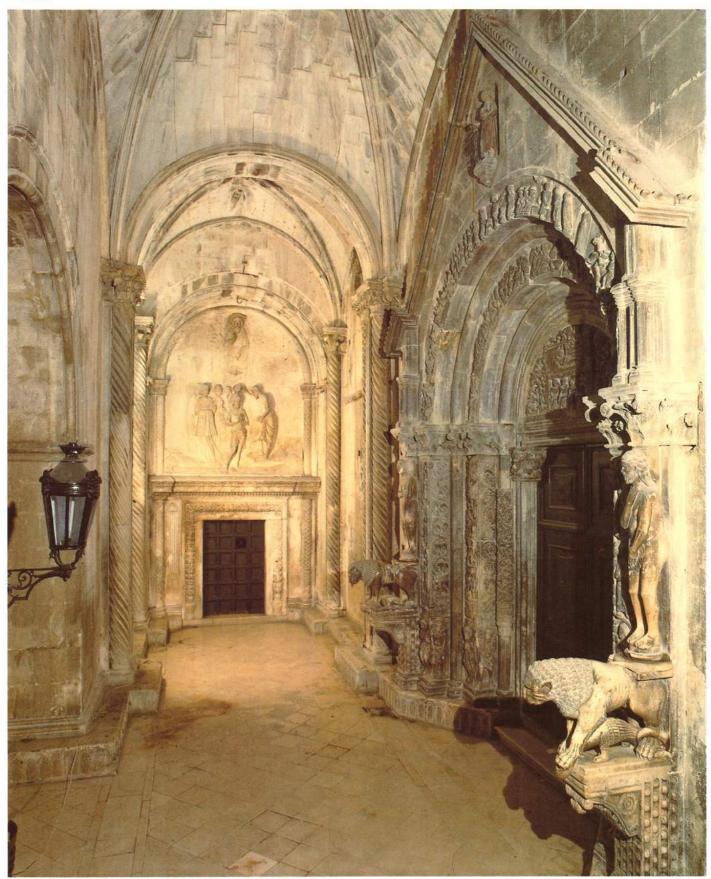
Renesansni se stil prihvaća od druge pol. XV. st., u doba procvata humanističke kulture u Trogiru. Na krstionici katedrale, djelu A. Alešija (1467),

SV. IVAN TROGIRSKI, relikvijar. Trogir, riznica katedrale

TROGIR

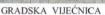

RADOVANOV PORTAL I KRSTIONICA A. ALEŠIJA

talnim reljefima »Krštenje Kristovo« i »Sv. Jerolim u pećini«. Prožimanje st.) te osobito na kapeli Bl. Ivana Ursinija, prigrađenoj katedrali (ugovor iz renesanse i gotike zapaža se i na palačama, djelima A. Alešija i njegova kruga 1468). Većina skulptura i reljefa kao i promisao cjeline kapele djelo je Nikole (trifore na palači Cipiko). Do kraja domišljen renesansni koncept očituje se u Firentinca; s dva kipa (Sv. Toma iz 1508. i Sv. Ivan Evanđelist) zastupljen je I. opusu Nikole Firentinca (u Trogiru zabilježen od 1468) i njegove radionice: Duknović. U Trogiru se kao Duknovićeva djela raspoznaju još i grb obitelji crkvi Sv. Sebastijana sa skulpturama na pročelju, grobnici obitelji Sobota u Cega (u lapidariju), portal velike Cipikove palače i kip Sv. Magdalene u crkvi Sv. Dominika, reljefima u gradskoj loži i na pročelju crkve Sv. Petra, re- samostanu Sv. Ante na Dridu na Čiovu. Trogirski renesansni majstori djelovali ljefu »Oplakivanja« na grobnici obitelji Cipiko u crkvi Sv. Ivana Krstitelja, su izvan Trogira, npr. Petar Trogiranin u Rabu i u Ugarskoj, gdje su se najviše

osim gotičkih tradicija (prelomljeni svod) vidljiva je renesansa na monumen- vratima male palače Cipiko, prozorima Gradske vijećnice (obnovljeni u XIX.

istaknuli I. Duknović i J. Statilić. – Maniristička skulptura zastupljena je s Kristovo« (crkva Sv. Dominika), »Sv. Antun i Sv. Pavao pustinjak« (crkva Sv. četiri kipa venec. kipara Alessandra Vittorije naručenih 1559. za kapelu Sv. Ivana, ali poslije postavljenih na vrh zvonika katedrale. Manirističkih je obilježja i djelo T. Bokanića i njegove graditeljske i klesarske radionice: treći kat zvonika katedrale, zvonik Sv. Nikole, zvonik Sv. Mihovila, spomen-stup s piramidom (1600), dio pročelja općinske palače; njihovo su djelo vjerojatno i južna gradska vrata (1593). - Od renesansnih slika najvrednija su dva platna Gentilea Bellinija, izvorno vratnice orgulja, a prikazuju Sv. Jerolima i Sv. Ivana Krstitelja. Manirističko slikarstvo zastupljeno je s više slika, među kojima su najbrojnija djela Palme ml. »Sv. Augustin Kažotić« (katedrala), »Obrezivanje

JUŽNA GRADSKA VRATA, STARA GRADSKA LOŽA I KULA VITTURI

Ante na Čiovu); Alessandru Padovaninu atribuiraju se dvije slike u katedrali (»Polaganje u grob« i »Sv. Magdalena«).

Barokni je stil u Trogiru najizraženiji u interijeru samostanske crkve Sv. Petra na stropu, oltarima, propovjedaonici te u samostanskoj crkvi Sv. Nikole s vrijednim štukaturama i raskošnim mramornim oltarima. Baroknih oltara, mahom djela mlet. marmorista, ima i u drugim crkvama. Znatnu aktivnost u gradu, ali i u drugim mjestima u Dalmaciji, razvila je radionica graditelja I. Macanovića. Među baroknim zgradama ističe se palača Garanjin. - Od mnogobrojnih baroknih slika važniji je ciklus od

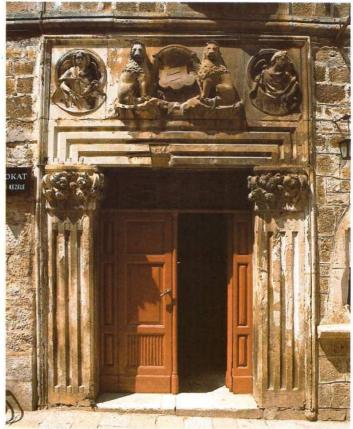
TROGIR 366

UNUTRAŠNJOST CRKVE SV. BARBARE

JUŽNI PORTAL PALAČE CIPIKO, djelo Nikole Firentinca

devet ovala Nicole Grassija iz crkve Sv. Nikole, četiri slike Antonija Marinettija zvanoga Chioggiotto iz crkve Sv. Petra (sada u Pinakoteci) te slike »Čudo u Surianu« i »Gospa od Ružarija« M. Ponzonija-Pončuna u samostanu Sv. Križa na Čiovu. — Klasicizam je u Trogiru najizrazitiji na glorijetu podignutu u čast maršala Marmonta. Za svoj park i pripadajuće zgrade obitelj Garanjin naručuje nacrte od čuvenoga graditelja A. Selve. Euforija pobjede narodne stranke ogledala se u pretjerano radikalnoj obnovi komunalne palače prema projektima A. Bezića i J. Slade, koji je projektirao više zgrada u Trogiru. Poč. XX. st. u neogotičkome stilu prema projektima Ć. Ivekovića sagrađene su zgrade škole (1909) i suda (1910).

Muzej grada Trogira, osn. 1966, smješten je u baroknoj palači Garanjin; u sastavu Muzeja je lapidarij i Galerija Cate Dujšin-Ribar. *Pinakoteka* u crkvi Sv. Ivana Krstitelja čuva zbirku iluminiranih rukopisa, slika (XIV—XVIII. st.) i kipova. Zbirke su uređene također u samostanu Sv. Nikole (Zbirka umjetnina »Kairos« od 1969), samostanu Sv. Dominika i u sakristiji katedrale.

LIT.: 1. Delalle, Trogir, vodič po njegovoj historiji, životu i umjetnosti, Split 1936. – Lj. Karaman, Portal majstora Radovana u Trogiru, Rad JAZU, 1938, 262. – C. Fisković, Opis trogirske katedrale iz XVIII. stoljeća, Split 1940. – Isti, Gotička drvena plastika u Trogiru, Rad JAZU, 1942, 275. – K. Prijatelj, Bokanićeva radionica u Trogiru, Anali – Dubrovnik, 1952, l. – *C. Fisković*, Romaničke kuće u Splitu i Trogiru, SHP, 1952, 2. – *Isti*, Ignacije Macanović i njegov krug, Prilozi – Dalmacija, 1955. – *K. Prijatelj*, Prilog trogirskom slikarstvu XV. stoljeća, ibid. – C. Fisković, Aleši, Duknović i Firentinac u Trogiru, Bulletin JAZU, 1959, 1. – Isti, Poliptih Blaža Jurjeva u trogirskoj katedrali, Prilozi – Dalmacija, 1962. – T. Marasović, Iskapanja ranosrednjovjekovne crkve Sv. Marije u Trogiru, SHP, 1963, 8–9. – K. Prijatelj, Blaž Jurjev, Zagreb 1965. – C. Fisković, Radovan, Zagreb 1965. Isti, Duknovićeva vrata Cipikove palače u Trogiru, Peristil, 1967, 10-11. Problematika zaštite povijesne jezgre Trogira, Arhitektura, 1972, 31. — *P. Andreis*, Povijest grada Trogira, I—II, Split 1977—78. — *N. Bezić-Božanić*, Građa za bibliografiju Trogira, Trogir 1978. — *I. Lucić*, Povijesna svjedočanstva o Trogiru, I—II, Split 1979. — *I. Babić*. Gradine i gomile između Trogira i Splita u odnosu na prirodne putove, u zborniku: Putevi i komunikacije u prahistoriji, Beograd 1980. - N. Cambi, Trogir u antici, Mogućnosti, 1980, 10-11. - I. Fisković, Gotička kultura Trogira, ibid. - K. Prijatelj, Trogirska slikarska baština, ibid. - J. Jeličić, Heraklov žrtvenik i ostali nalazi u Segetu Donjem kod Trogira, VjAHD, 1981, 75. — Horvat—Matejčić—Prijatelj, Barok. — N. Cambi, Kairos, Radovi. Filozofski fakultet, Zadar, 1980—81, 20. — I. Babić, Prostor između Trogira i Splita, Trogir 1984. - C. Fisković, Trogirski zlatari od 13. do 17. stoljeća, SHP, 1984, 14. Ranokršćanski ulomci u Trogiru, Prilozi – Dalmacija, 1985. – N. Klaić, Trogir u srednjem vijeku - javni život grada i njegovih ljudi, Trogir 1985. - Trogir (monografija), Zagreb 1987. – I. Babić, Renesansni lučni prozori i općinska palača u Trogiru, Adrias, 1987, 1. – Blaž Jurjev Trogiranin (katalog), Zagreb - Split 1987. - K. Prijatelj, Slikarska djela 19. stoljeća u Trogiru, Mogućnosti, 1987, 9—10. — *C. Fisković*, Arhitekt Josip Slade, Trogir 1987. — *I. Fisković*, Romaničko slikarstvo u Hrvatskoj, Zagreb 1987. — *Ž. Rapanić*, Predromaničko doba u Dalmaciji, Split 1987. — *T. Marasović*, Graditeljstvo starohrvatskog doba u Dalmaciji, Split 1994.